

Samenvatting

- De Nederlandse chemie is een cruciale schakel voor onze hightech, weerbaarheid en alles dat we dagelijks nodig hebben in Europa ('*van medicijn tot trein*'). Met de aanvoer van onder meer wind op zee, invoer van nieuwe energiebronnen via onze havens en nieuwe (groene) grondstoffen zijn er bovendien goede kansen om productief te blijven mét goede banen, mooie producten, florerende regio's en een steeds duurzamere industrie.
- Tegelijkertijd is de harde realiteit momenteel dat de positie van de chemie in Europa extreem onder druk staat. Sinds kort worden er vanuit Azië (m.n. China en Zuid-Korea) steeds meer chemische producten in Europa verkocht. Vaak gebeurt dit onder de Europese kostprijs. In China is sprake van enorm opgebouwde overcapaciteit die zijn weg naar Europa vindt. Dit raakt diverse takken van de Europese chemie, zoals de chloorketen, maar bijvoorbeeld ook krakers worden blootgesteld aan overcapaciteit uit Azië en de VS met derivaten geproduceerd uit etheen en propaan.
- De lage prijzen van Aziatische concurrenten vinden hun oorsprong in onder meer: oneigenlijke concurrentievoordelen (overheidssteun, goedkope financiering), lage milieueisen, goedkope energie, lage lonen én bewust beleid om een bepalende positie op de wereldmarkt op te bouwen.
- Europese producenten ondervinden hierdoor grote economische schade. De afgelopen periode hebben we delen van de chemie in rap tempo zien verdwijnen in Europa, inclusief Nederland met veel hoogwaardig (mbo/hbo) werk dat hierbij verloren is gegaan (in soms kwetsbare regio's).¹
- We lijken de lessen van COVID vergeten. De lage prijzen ogen gunstig, maar doordat ze leiden tot verlies van productiecapaciteit vergroten we onze afhankelijkheid van enkele staatsgeleide economieën voor cruciale producten voor bijv. onze defensie, zorg, bouw en hightech. Ook maakt dit het moeilijker om een eigen duurzamere industrie overeind te brengen/houden. Als we afhankelijk zijn, kunnen exporteurs van elders de prijzen op termijn bovendien sterk verhogen en de opgebouwde economische machtpositie uitbuiten.
- Op internationaal niveau (WTO en EU) ontbreekt ondertussen effectief beleid om misbruik van marktmacht in de chemie te voorkomen.
- Samen met enkele andere issues waar de Nederlandse chemie nu mee te maken heeft (denk aan de veel hogere energiekosten dan in buurlanden; nationale koppen op EU-beleid; netcongestie en stikstof), zorgt het voorgaande voor een 'perfect storm' die de concurrentiepositie van onze duurzame clusters, zoals het Nederlandse zout/chloorcluster in Rotterdam en Chemelot in Zuid-Limburg, in gevaar brengt en bovendien leidt tot meer CO₂-uitstoot wereldwijd.
- Met name zogeheten vrijwaringsmaatregelen op Europees niveau zijn snel nodig om de chemische industrie weer in staat te stellen om competitief te zijn, zodat de transitie naar een duurzame industrie wordt voortgezet en onze hoogwaardige duurzame clusters en banen niet verloren gaan. In de EU-context gaat het dan om tijdelijke invoerbepalingen of -heffingen. Daarnaast is een duidelijk langetermijnplan en Europese samenwerking essentieel. Ook nationaal moeten we alles doen om de chemie weer de wind in de zeilen te geven met lagere nettarieven, een einde aan nationale koppen op EU-beleid, vraagcreatie naar duurzame producten en bijvoorbeeld slimme samenwerking met defensie.

[NB. Dit document zal worden bijgewerkt als nieuwe informatie uit andere delen van de chemie beschikbaar komt. Het is daarmee een levend document]

¹ Zo sloten Tronox, Westlake, LYB Maasvlakte in Rotterdam, maar bijvoorbeeld ook Vynova op Chemelot. Ook werden diverse nieuwe investeringsprojecten on-hold gezet bij o.a. Exxon, Mitsubishi, BP, Shell, etc. Over de grens heeft ook Vynova in Wilhelmshaven faillissement aangevraagd net als DOW (Schkopau), Vencorex (le-pont-de-Claix) en Arkema (Jarrie). Zie in het plaatje in de bijlage een veel breder beeld van hetgeen allemaal gesloten is in de Europese chemie afgelopen periode.

1. Inleiding - oneerlijke concurrentie vanuit met name Azië

- De chemische sector in Europa wordt in toenemende mate geraakt door enorm goedkope importen uit Azië, het Midden-Oosten en de Verenigde Staten.
- Deze producenten ‘onderbieden’ Europese producenten die te maken hebben met de hoogste energiekosten ter wereld en extra (stijgende) koolstofkosten (ETS + nationale heffingen/lasten) en hogere milieukosten/eisen en hogere lonen.
- Met name China heeft aantoonbaar een enorme overcapaciteit opgebouwd in de verschillende chemische waardeketens (zie o.a. [dit rapport](#) van Roland Berger dat dit uitstekend laat zien).
- Prijsniveaus van veel chemische importstromen uit China liggen nu structureel onder EU-kostprijzen en zijn in toenemende mate prijszettend op de markt. De Chinese overcapaciteit is structureel en wordt gedreven door jarenlange (oneigenlijke) subsidies, goedkope financiering en grootschalige investeringen in productie — terwijl de binnenlandse en wereldwijde vraag achterblijft.

De Europese chemische industrie ging volgens de Europese Chemie Organisatie (CEFIC) van 28% van de wereldwijde chemische markt in 2003 naar een marktaandeel van 13% in 2023. Ook steeg de import van chemicaliën uit China in de eerste helft van 2025 met 8,3% en zien we dat ‘Chinese’ prijzen prijs zettend worden en dat door hen ondertussen al stevig wordt gewerkt aan extra opslagcapaciteit in Europa voor meer aanvoer van de eigen overcapaciteit die men op de Chinese binnenlandse markt niet kwijt kan (zie hieronder het voorbeeld van PVC hoe dat werkt). De Chinese chemische industrie behoort in het kader van de ‘Made in China 2025’ ook tot de strategisch zwaar gesteunde sectoren in de economie en dit is vastgelegd in tal van officiële overheidsdocumenten met een duidelijke visie om wereldwijd markten te domineren.

- Het nieuwe EU-VS handelsakkoord zal het handelsonevenwicht verder verergeren.² De EU schrapt in de deal haar invoerheffingen op Amerikaanse industriële (waaronder chemische) producten, terwijl de VS juist een hoger, tot 15% oplopend tariefplafond richting Europese export hanteert.
- De nieuwe toevloed van chemische producten bedreigt de eigenstandige Europese chemie die de basis vormt voor tal van hoogwaardige ketens. Ook maakt dit Europa eenzijdig afhankelijk van enkele grote machtsblokken (VS, China en het Midden-Oosten) voor vitale producten die de basis vormen voor onze hightechindustrie, onze defensie, onze bouw, de zorg (medische producten) en vrijwel alles wat we dagelijks gebruiken. Recent zagen we mede als gevolg van het voorgaande veel bedrijfssluitingen in de Europese chemie (zie bijlage 1 voor een overzicht) waaronder in Rotterdam en op Chemelot.

Normale handelstheorie gaat niet langer op en duurzaamheid komt onder druk

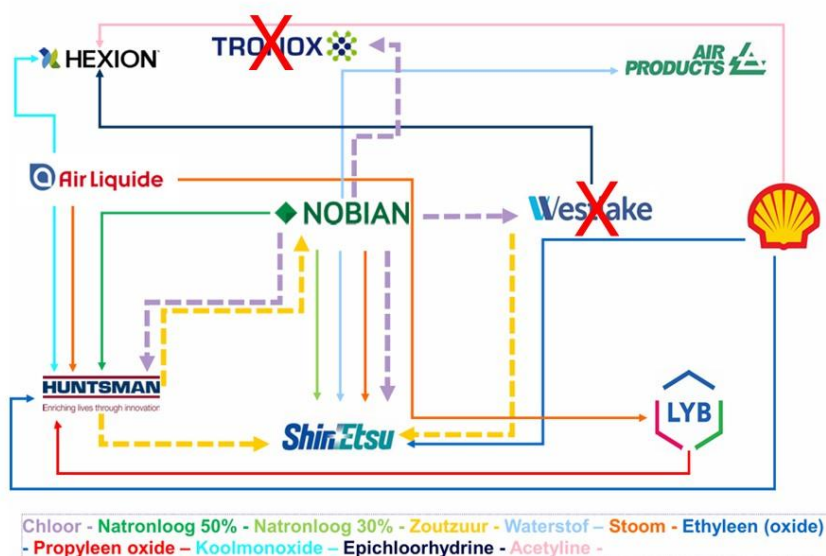
- Veel ‘klassieke’ economen zeggen: *‘laat producten maken waar de kosten het laagst zijn, dus bijvoorbeeld in China en andere Aziatische landen’*. In de handelstheorie is dit inderdaad het beste (zeker voor een open economie als de Nederlandse) en wordt de taart uiteindelijk voor iedereen groter. Helaas spelen veel landen in de wereld momenteel een heel ander spel, waardoor Europese/Nederlandse bedrijven uit de markt worden gedrukt terwijl wij er naar kijken.
- Als Europa eenmaal afhankelijk is en zijn eigen productiecapaciteit kwijt is, kan men de prijzen later sterk verhogen. Zo wordt de eerdere ‘dump’ van goedkope producten feitelijk een manier om een machtspositie op te bouwen. Dit alles los van Europese ketens die vernietigd worden met uiteindelijk ook andere partijen in de keten die geraakt worden.
- De WTO is ondertussen de facto tandoel en de EU [pakt](#) vooralsnog niet door ondanks talloze noodkreten vanuit de Europese chemie (zie meer informatie daarover in paragraaf 3).³

² Onder het in 2025 gesloten handelsakkoord zat bijvoorbeeld op vrijwel alle chemische export uit de EU naar de VS een tarief van circa 15% worden geheven, waar dat eerder rond 1% lag. De VS is de grootste exportmarkt voor de EU-chemie (ongeveer 42 miljard dollar aan export in 2023), waardoor zo’n heffing direct inwerkt op marges, volumes en investeringsruimte van Europese chemiebedrijven. In de nieuwe afspraken zegt de EU verder expliciet toe alle importtarieven op industriële goederen uit de VS af te schaffen; de Commissie schat dat dit EU-importeurs circa 5 miljard euro per jaar aan heffingen scheelt. Chemische producten vallen in de EU-statistiek en in de deal onder “industrial goods”, dus ook daar verdwijnen de reguliere invoerrechten die er eerst wél waren (gemiddeld rond de 1–2% voor VS-import, afhankelijk van product).

³ Zie onder meer: <https://www.ineos.com/nl/news/shared-news/de-europese-industrie-wordt-geconfronteerd-met-een-aanzienlijke-uitdaging/>

- Het enorme overaanbod uit China ondermijnt tevens de Europese duurzaamheidsambities. Een steeds verder verduurzamende Europese industrie is nu niet beschermd via ETS (importen kennen geen CO₂-correctie) en CBAM biedt te veel ontwikkelingsmogelijkheden voor de complexe chemie met duizenden eindproducten en/of halffabricaten (nb. laat staan nog voor de import van miljoenen pakketjes uit China met via bedrijven als Temu of Shein). Zie de afbeelding in bijlage 1 met voorbeelden hoe de Europese duurzaamheidsambities nu al geraakt worden. Zo gaat productie van PVC in China gepaard met tot wel een vijf keer hogere CO₂-uitstoot dan in Europa.

Chemiecluster Rotterdam-Botlek

2. De effecten in de praktijk

Case: de chloorketen

- Chloor (o.b.v. Nederlands Zout uit Twente en Noord-Nederland, één van onze weinige eigen strategische grondstoffen) is een essentieel chemisch product dat wordt gebruikt om duizenden producten te produceren voor diverse sectoren zoals kunststoffen, farmaceutica, coatings, voedingsmiddelen, hightech toepassingen, enzovoort.⁴ Het is ook nodig voor producten die bijdragen aan de EU Green Deal of voor militaire toepassingen.
- Het zout/chloorcluster in Rotterdam (**zie bovenstaand figuur**) is door de integratie van meerdere bedrijven het efficiëntste/duurzaamste cluster in zijn soort (tevens grootste van de EU) en kan bij gelijke energiekosten goed concurreren op lange termijn, zoals HCCS/TNO en Roland Berger onlangs nog lieten zien in hun onderzoeken in opdracht van het NPVI naar de chlooralkali keten.⁵

⁴ Het zout-chloorcluster in Rotterdam levert vooral basisproducten uit de zogenoemde chloor-alkali-chemie, plus enkele directe derivaten. In grote lijnen gaat het om: Hoogzuiver vacuümzout (NaCl in pekelvorm) als grondstof voor elektrolyse; Chloor (Cl₂) voor o.a. PVC-keten, epoxy's, oplosmiddelen en desinfectiemiddelen; Natronloog / natriumhydroxide (NaOH) voor papier, zeep/detergenten, aluminium, waterbehandeling en batterijen; Waterstof (H₂) als grondstof én energiedrager, o.a. voor ammoniak, brandstoffen en "groene" toepassingen; Bleekloog (natriumhypochloriet) voor desinfectie en reiniging; Zoutzuur (HCl), chloormethanen en andere chloor-derivaten voor verdere chemie, farmacie en high-tech materialen. Al deze producten vormen de start van heel veel waarde-ketens: kunststoffen (zoals PVC en polyurethaan), bouwmaterialen, textiel, farmaceutica, waterzuivering, batterijen, enzovoort.

⁵ Zie o.a.: [Kosten duurzame energie Nederland en Saoedi-Arabië vergelijkbaar voor industriële ketens | Nationaal Programma Verduurzaming Industrie](#).

- De import van chloor-gerelateerde chemische producten naar de EU onder de kostprijs van de Europese producenten is sterk toegenomen afgelopen jaar en dit vormt een ernstige bedreiging (zie het voorbeeld van PVC hieronder in het tekstkader).
- Volgens [Eurochlor](#) is de chloorproductie in Europa inmiddels door al deze effecten al met zo'n 23% gedaald tussen 2005 en 2024. Eind juni 2025 telden we in Europa 18 fabriekssluitingen, waarvan verschillende direct aan chloor zijn gekoppeld.
- Zonder passende maatregelen van de EU en de lidstaten zal deze trend doorzetten. Dit zal leiden tot het verdwijnen van clusters die juist ook de springplank naar een duurzame (circulaire) toekomst zijn én zal de economische veiligheid en strategische autonomie van de EU ernstig beïnvloeden.
- De belangrijkste reden voor de enorme overcapaciteit in Azië -en met name China- zijn de enorme investeringen in extra productiecapaciteit voor onder meer natronloog. Er is grote vraag in China naar natronloog voor bijvoorbeeld mijnbouw (raffinage van zeldzame aardmetalen) en aluminiumverwerking. Bij de productie van natronloog wordt echter tegelijk in een vaste verhouding ook chloor geproduceerd. Dit chlooroverschot wordt bijvoorbeeld gebruikt in de lokale productie van goedkope PVC en polyurethanen. De productie van PVC in Azië overstijgt op dit moment de lokale vraag, waardoor deze PVC geëxporteerd wordt naar onder andere Europa en nabije Aziatische markten. Deze producten worden tegen ver onder Europese productiekosten aangeboden, vooral in China.
- Geleide-markteconomieën – met China in een hoofdrol hebben gezocht naar wegen om van dit overschot af te komen door chloor gebaseerde producten te gaan exporteren tegen lage prijzen, zoals PVC en epoxyhars en titaniumdioxide

Tekstkader - het voorbeeld van PVC

Eén van de producten die uit de chloorketen komt is PVC. Een materiaal dat zeer duurzaam is en lang meegaat en goed gerecycled kan worden:

- In de pvc-markt zien we vanaf begin vorig jaar enorme invoer uit Azië op gang komen. Ook zien we dat Aziatische partijen silo's in Europa aan het huren zijn om de supply chain op te bouwen en te kunnen gaan groeien. Transporttijd is enkele maanden, dus als men opslag realiseert in de EU kan men nog beter verkopen. De vrees is dat deze trend stevig doorzet. De markt in Zuid-Europa is al ernstig verstoord geraakt hierdoor. In Nederland produceren we voor de Europese markt en ook hier zien we steeds meer Chinese pvc voet aan de grond krijgen.
- Europese bedrijven zien momenteel dat PVC-materiaal wordt aangeboden tegen prijzen die 10-15% onder de kostprijs van EU-producenten ligt. Elders in ketens worden winsten gemaakt die het rendabel maken om op het pvc-deel het verlies te pakken. Zuid-Korea heeft traditioneel een groot deel van zijn chemische productie naar China geëxporteerd. Door de grote capaciteitsstijging van de chemische industrie in China is dit voor hen echter steeds moeilijker. Hierdoor zoekt ook Zuid-Korea klanten buiten China in onder meer Europa.
- Producten voldoen lang niet altijd aan de Europese regels, en hier is geen controle op. Aanwezigheid van certificaten is voldoende ('*papieren werkelijkheid*'). Zo toonden pvc-producten uit China onder meer te hoge VCM-residuen (het tussenproduct bij pvc-productie). Dit werd onlangs geconstateerd door steekproeven in India. Ook worden soms ingrediënten gebruikt die niet meer toegestaan zijn in Europa (bijvoorbeeld weekmakers).
- Duurzaamheid in het geding. Europese chemische bedrijven leiden verlies en kunnen daardoor niet innoveren en investeren in verduurzaming (vicieuze cirkel). De producenten uit Azië hoeven bovendien geen CO2 rechten te kopen op de ETS markt. Dit is een *prijddriver* die men buiten de EU niet heeft en niet hoeft te compenseren bij import in de EU. Onze duurzame industrie is hiermee niet beschermd tegen niet verduurzaamde industrie van elders. In China is de CO2 uitstoot van PVC verder maar liefst gemiddeld 3-5x hoger dan in Europa door gebruik van steenkool in de carbid route en in de elektriciteits- en stoomproductie (zie ook de achterliggende informatie van de Europese branche-organisatie VinylPlus).

[PM – MEER INFORMATIE OVER ANDERE CHEMIEKETENS VOLGT ZODRA BESCHIKBAAR]

3. Actie nodig voor behoud van een sterke, concurrerende en duurzame chemie

- De grote overcapaciteit in met name China zet de Europese chemische industrie zwaar onder druk, doordat sterk gesubsidieerde producenten grote volumes basischemicaliën en downstream-producten tegen zeer lage of zelfs negatieve prijzen op de Europese en wereldmarkt 'dumpen'. Europa blijft, in tegenstelling tot de Verenigde Staten, de bestaande WTO-regels wel naleven en is daardoor zeer kwetsbaar en onvoldoende in staat gebleken om de eigen markt te beschermen.⁶

⁶ Zie voor een goede analyse van de problematiek onder meer: [Jurist Marie-Sophie Dibling over overcapaciteit: 'We hebben een nieuw instrument nodig' - VNCI](#)

- Daarnaast zijn met name klassieke WTO-instrumenten –*antidumping* (zie *bijlage voor toelichting*) –, *antisubsidie* (*idem*) – echter niet ontworpen om structurele overcapaciteit in geleide-markteconomieën (*‘uncompetitive behaviour’* door de Amerikanen genoemd), zoals China, aan te pakken.
- Antidumping- en anti-subsidieprocedures zijn product-specifiek, vergen veel onderzoek, zijn traag en leiden vaak tot maatregelen die eenvoudig kunnen worden omzeild via nieuwe handelsroutes of frauduleuze praktijken, waardoor de daadwerkelijke schade voor EU-producenten veel groter blijft dan de vastgestelde dumping- of subsidiemarges. Ook zijn dat soort maatregelen veelal niet toepasbaar op dit specifieke gedrag (NB. immers de chloor-gebaseerde producten die hiervoor bijv. aan de orde kwamen wordt binnenlands tegen dezelfde prijs aangeboden als op exportmarkten).
- De EU moet dus proactief zoeken naar nieuwe juridische routes om de eigen industrie, werkgelegenheid en milieu te beschermen. Hierbij kunnen mogelijk vrijwaringsmaatregelen⁷ (zie *bijlage voor meer informatie*) handvatten bieden voor een nieuwe proactieve aanpak, mits strategisch en politiek gedragen ingezet. In de EU-context gaat het dan om tijdelijke invoerbepeningen of -heffingen wanneer een scherpe en plotselinge importstijging ernstige schade of dreiging van schade veroorzaakt voor de EU-industrie, bijvoorbeeld omdat grote extra volumes uit China in korte tijd de EU-markt overspoelen.
- Wat de complexiteit verhoogt is dat door het optreden van China je ook andere handelspatronen/verschuivingen ziet ontstaan. Doordat China geen import meer toelaat uit buurlanden, of nabije markten in Azië overspoelt (bijv. Vietnam of Thailand) zien sommige ondernemers dat landen die voorheen daarheen exporteerden (bijv. Zuid-Korea) nu op zoek gaan naar alternatieve afzetmarkten en zo ook in Europa de markt overspoelen onder onze kostprijs op zoek naar een afzetmarkt.
- Europa moet dringend op zoek (in navolging van de aanpak bij staal) om ook andere kritische sectoren, zoals de chemie, waar nodig betere bescherming te bieden voor het te laat is. Denk aan:
 - a) strikte, vooraf bepaalde drempels voor volume en marktaandeel ten opzichte van EU-consumptie, zodat duidelijk is wanneer importgroei als “overcapaciteitsprobleem” telt.
 - b) focus op strategische producten en waardeketens (zoals chloor-, koolstof- en kraker-ketens) die essentieel zijn voor de industriële basis van de EU en onze zelfstandigheid/weerbaarheid als Europees continent.
 - c) mogelijkheid om tijdelijk extra tarieven of andere restricties op te leggen om verdere schade te voorkomen, in afwachting van betere marktomstandigheden of heronderhandeling van WTO-regels.
- Door dit soort maatregelen te baseren op de algemene uitzonderingen en veiligheidsclausules van de WTO (bijvoorbeeld voor milieu en veiligheidsbelangen) lijkt dit mogelijk. Door deze uitzonderingen zorgvuldig te onderbouwen met argumenten over strategische autonomie, werkgelegenheid en milieubescherming kan de EU een bruikbaar instrument ontwerpen dat formeel binnen het WTO-kader blijft, maar veel beter in staat is om systemische overcapaciteit te begrenzen. Essentieel is politieke bereidheid in de EU en bij de lidstaten om dit instrument daadwerkelijk te gebruiken, zodat Europa niet langer het *‘braafste jongetje van de klas’* blijft dat als enige grote markt grootschalig gesubsidieerde import zonder effectieve tegenmaatregelen toelaat waardoor we straks geen industriële basis meer hebben.

4. Onze oproep!

Europa is op lange termijn gebaat bij vrije handel (zeker een land als Nederland met een internationale en open economie), maar we kunnen niet langer naïef zijn in dit geopolitieke geweld en de snel verschuivende internationale handelsverhoudingen en -relaties. Juist de chemie is hoogproductief en is simpelweg een funderende sector voor grote delen van onze economie. Daarom vragen wij de Nederlandse en Europese politiek om maatregelen langs de volgende lijnen:

⁷ Bij vrijwaring (*‘Safeguarding’*) is het belangrijk om een grote stijging in importen aan te tonen die leiden tot economische schade voor Europese producten. Dit is duidelijk het geval voor PVC, maar wellicht nog niet voor andere producten zoals bv natronloog. Dit vraagt nader onderzoek.

-
- a) Laat de Europese Commissie -net als bij staal- zo snel mogelijk (uiterlijk Q2 2026) effectieve handelspolitieke maatregelen uitwerken en opleveren voor het te laat is voor de Europese chemie.
 - b) Vrijwaringsmaatregelen zoals invoerquota, tariefcontingenten, extra invoerrechten of een combinatie kunnen (zoals aangehaald) oplossingen bieden. Dergelijke maatregelen kunnen snel(er) worden ingevoerd, richten zich op importvolume (geen bewijs van dumping vereist) en kunnen hele waardeketens bescherming bieden. Bewaak hierbij wel dat producten niet alsnog in een andere vorm naar Europa toekomen en de industrie alsnog omvalt. Leer hierbij van de maatregelen die bijv. de VS of andere landen al effectief hebben genomen.
 - c) Verder is essentieel dat toezicht, handhaving en controles op herkomst, duurzaamheid, quota, omzeiling worden geïntensiveerd om de voorgestelde handelsbeperkingen te laten slagen.
 - d) Pak samen met de zogeheten *EU Critical Chemicals Alliance* door en wijs belangrijke chemische clusters aan als "Europese Critical Chemical sites", zoals het zout/chloorcluster in Rotterdam, Chemelot in Zuid-Limburg en bijvoorbeeld het industriecluster in Zeeland. Kijk hierbij tevens naar de samenhang in pan-Europese clusters zoals het ARRRA-cluster dat verantwoordelijk is voor maar liefst ca. 40% van de Europese (petro)chemie.
 - e) Maak daarnaast z.s.m. een langetermijnplan voor versterking van de "Europese Critical Chemical Sites" met onder meer voldoende Europese funding, minder regeldruk, een beter werkende interne markt (zie de Letta en Draghi aanbevelingen) harmonisering van o.a. energiebelastingen, betere Europese grensoverschrijdende energie-infrastructuur, aanpak van nettarieven en samenwerking met de Europese defensiesector voor een sterke en eigen chemie. Dit alles is wezenlijk, omdat tijdelijke beschermingsmaatregelen na enig moment aflopen en we de eigen industrie moeten versterken met een duidelijke strategie, zoals ook China heeft gedaan met zijn '*made in China*' strategie.
 - f) Benut nationaal (en met buurlanden) ondertussen óók alle instrumenten die er zijn om de chemie weer de wind in de zeilen te geven in het ARRRA-cluster, zoals aanbevolen door het Wennink-rapport en het Draghi-rapport. Dit om te zorgen dat de energiekosten voor de chemie stevig en snel dalen door o.a. lagere nettarieven, maximaal gebruik van IKC/CISAF, een einde aan nationale koppen op EU-regels (o.a. afschaffen nationale koppen als de CO2-heffing en extra verplichtingen rondom waterstof), lagere energiebelastingen en de benutting van andere mogelijkheden. Zo moet de startende samenwerking van chemiebedrijven met defensie worden geïntensiveerd, voor we ook voor onze hightech coatings en composieten in China moeten gaan bestellen.
 - g) Zet tot slot maximaal in op publiek-private clustersamenwerking, zoals het Programma Recharge Rotterdam, om onze clusters competitief te maken en te versterken op lange termijn waarbij zowel bedrijven als overheden samen (ieder vanuit hun eigen rol) werken aan versterking van de concurrentiekracht van clusters.

Bijlage 1

Recent Closure Announcements		
Company	Site	Products
BASF	Ludwigshafen, GE	Soda Ash, Ammonia, TDI, Methanol, Caprolactam, Melamine
Belgotex International	Nyobe, BE	Nylon
Celanese	Multiple (GE, BE)	Nylon, PTA
Cespa	Huelva, ES	Cyclohexane
CF	Billingham, UK	Fertilizers
Dow	Multiple (GE, UK)	Ethylene, Chlor-alkali + Vinyls, Siloxanes
Eni	Multiple (IT)	Ethylene, LDPE
ExxonMobil	Gravenchon, FR	Ethylene, Propylene, Downstream Units
INEOS	Grangemouth, UK	Ethanol
LYB / Covestro (JV)	Maasvlakte, NL	POSM
Mitsubishi Chemical	Billingham, UK	MMA
SABIC	Multiple (NL, ES)	Ethylene, Propylene, Polycarbonates
Shell	Pernis, NL	MEK
Solvay	Salindres, FR	Trifluoroacetic acid and fluorinated derivatives
Trinseo	Multiple (NL, GE)	Ethylbenzene, Styrene, Polycarbonates
Tronox	Botlek, NL	TiO2
Versalis	Grangemouth, UK	Polybutadiene, SBR
Westlake	Pernis, NL	Allyl Chloride, ECH

ENVIRONMENTAL IMPACTS: "MADE IN EUROPE" vs. "MADE IN CHINA"

Chinese imports of PVC undermine EU's environmental ambitions

- 98+% of PVC manufactured in Europe is produced from ethylene, itself produced from **naphtha** or **ethane**.
- 70-80% of PVC manufactured in China is produced from **acetylene**, itself produced from **coal**. Remaining share is produced on eastern coastal regions from imported ethylene.
- Production of acetylene PVC in China vs. PVC production in Europe
 - requires **twice as much energy**
 - leads to **5 times higher greenhouse gases emissions**
 - leads to **ca. 10 times higher sulphur dioxide emissions**
 - leads to significantly higher emissions of **nitrogen oxides, mercury, dioxins and furans**.
- If PVC would be produced in Europe via the acetylene route, **greenhouse gas emissions would be more than twice larger**.
- Environmental impacts of ethylene PVC produced in China are **significantly larger** than in Europe. Main limiting factor to reduce impacts in China is the **largely coal-based electricity generation**.

Institut für Energie- und Umweltforschung Heidelberg gGmbH (ifeu), Environmental Performance of PVC Production in China via the Acetylene Route, December 2008.

10

Nadere informatie over de handelspolitiek gereedschapskist van de EU:

1. Anti-dumpingsmaatregelen:

Er moet aan vier voorwaarden worden voldaan voordat antidumpingmaatregelen kunnen worden ingesteld op de invoer van een product:

- ten aanzien van de invoer moet dumping plaatsvinden — als de prijs van een product bij uitvoer naar de EU lager is dan de normale waarde ervan;
- er moet sprake zijn van aanmerkelijke schade voor de EU-bedrijfstak die het soortgelijke product vervaardigt;

- c) er moet een oorzakelijk verband bestaan tussen de invoer met dumping en de aanmerkelijke schade, en
- d) de antidumpingmaatregel mag niet tegen het belang van de EU indruisen — de maatregelen mogen niet meer schade toebrengen aan de algehele economie van de EU dan dat ze verlichting bieden aan de bedrijfstak die onder de invoer te lijden heeft.

2. Antisubsidiemaatregelen:

Er moet aan vier voorwaarden worden voldaan voordat antisubsidiemaatregelen kunnen worden ingesteld op de invoer van een product:

- a) op de invoer is een specifieke subsidie van toepassing;
- b) er moet sprake zijn van aanmerkelijke schade aan de EU-bedrijfstak die het soortgelijke product vervaardigt;
- c) er moet een oorzakelijk verband bestaan tussen de gesubsidieerde invoer en de aanmerkelijke schade, en
- d) de antisubsidiemaatregel mag niet tegen het belang van de EU indruisen — de maatregelen mogen niet meer schade toebrengen aan de algehele economie van de EU dan dat ze verlichting bieden aan de bedrijfstak die onder de invoer te lijden heeft.

3. Vrijwaringsmaatregelen⁸

Vrijwaringsmaatregelen zijn uitzonderlijke, tijdelijk bedoelde handelsmaatregelen waarmee een land of de EU de invoer van bepaalde producten kan beperken als die invoer plotseling sterk toeneemt en ernstige schade (of dreiging daarvan) veroorzaakt voor de binnenlandse bedrijfstak. Het idee is niet om 'oneerlijke' handel (zoals dumping of subsidies) te bestraffen, maar om een legale noodrem te hebben binnen het WTO-systeem wanneer zelfs eerlijke, maar onverwacht hoge importstromen een sector dreigen omver te trekken. De karakteristieken van de maatregelen:

- a) ze zijn altijd tijdelijk en moeten na een bepaalde periode worden afgebouwd of herzien.
- b) ze kunnen verschillende vormen aannemen, bijvoorbeeld hogere invoerrechten, invoerquota of tariefcontingenten (hogere heffing boven een bepaalde hoeveelheid).
- c) ze vergen een formeel onderzoek: er moet worden aangetoond dat er een onverwachte, sterke en plotselinge invoerstijging is én dat die invoer ernstige schade of dreiging van schade veroorzaakt voor de binnenlandse industrie.

⁸ Voor meer details: **Vrijwaringsmaatregelen** moeten de EU-industrie tijdelijk ademruimte geven om zich aan te passen. In tegenstelling tot antidumping - en antisubsidiemaatregelen gaat het bij vrijwaringsmaatregelen niet om de vraag of handel rechtvaardig is of niet, waardoor de voorwaarden om ze op te leggen strenger zijn. De EU moet aantonen dat: 1) de invoer sterk is toegenomen; 2) dat die toename te wijten is aan onvoorziene ontwikkelingen; 3) dat die ernstige schade toebrengt of kan toebrengen aan de EU-industrie; 4) en dat vrijwaringsmaatregelen in het belang zijn van de EU. Vrijwaringsmaatregelen zijn van toepassing op alle invoer van het betreffende product uit alle landen. De Commissie kan de volgende vrijwaringsmaatregelen nemen: 1) maatregelen om bestaande antidumping- en/of antisubsidiemaatregelen te wijzigen, op te schorten of in te trekken; 2) maatregelen om invoer geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van antidumpingrechten of compenserende rechten die zonder deze maatregelen verschuldigd zouden zijn; 3) alle andere bijzondere maatregelen die ze nodig vindt in de gegeven omstandigheden zoals invoer- of tariefcontingenten voor invoer. 4) Elke wijziging, opschorting of vrijstelling moet beperkt zijn in de tijd en alleen van toepassing zijn wanneer de betreffende vrijwaringsmaatregelen van kracht zijn.